

Η Ελληνική γλώσσα και η γλώσσα της αλήθειας

Του Καθηγητή Ιωάννη Ταϊφάκου*

Η επικριτική παρέμβαση άλλων ιδρυμάτων και προσώπων στην Ελλάδα κ.α. σχετικά με τις συζητήσεις για την προτεινόμενη κατάργηση της κατεύθυνσης Γλωσσολογίας στο Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου αποτελεί κλασικό παράδειγμα κακών αποτελεσμάτων προπαγανδιστικής διαστρέβλωσης. Σε ανακοινωθέντα ή συνεντεύξεις τους (που αναδημοσιεύθηκαν και στον εδώ τοπικό Τύπο) ιδρύματα και πρόσωπα κακίζουν τη Φιλοσοφική Σχολή ότι, δήθεν, με την εν λόγω διαρρύθμιση του εσωτερικού ζητήματος ενός Τμήματος, τίθεται θέμα

«εθνικού επιπέδου», εφόσον βλέπεται η διδασκαλία της Ελληνικής στην Κύπρο. Ουδέν αναληθέστερον, όπως θα δούμε.

Η κατηγορία είναι τόσο σοβαρή όσο και κακοήθης δεδομένης της ευαισθησίας που δικαιολογημένα υπάρχει για τον Ελληνισμό της Κύπρου, τη γλώσσα και τον πολιτισμό του. Άλλωστε, εκεί στόχευαν όσοι εκ του πονηρού υπαγόρευσαν τέτοια πράγματα. Και αλίευσαν, δυστυχώς, ποικίλες κατηγορίες «διαμαρτυρομένων». Οι επικρίσεις αυτές αφορμώνται από κείμενο που συνέταξαν για το διαδίκτυο και διέδωσαν *urbi et orbi* τα πρόσωπα εκείνα που συνέδεσαν ένα θέμα καθαρώς γνωστικού επιπέδου με πλήγμα επιπέδου «εθνικού» (όπως οι ίδιοι γράφουν).

Βεβαίως, η εκ του πονηρού διασύνδεση είναι προφανής. Διότι, ποία καταλυτική σχέση μπορεί να υπάρξει μεταξύ ενός προγράμματος σπουδών Γλωσσολογίας (επιστήμης που μπορεί ν' ασχοληθεί με τη γλωσσική θεωρία, ακόμη δε και με αφρικανικές ή ασιατικές διαλέκτους) και της διδασκαλίας της Ελληνικής σε τόπο αποδεδειγμένως εθνικής ευαισθησίας; Δεν γνώριζαν οι συντάκτες του κειμένου εκείνου, όταν προέβαιναν στην εν λόγω σύζευξη, ότι θίγουν και πρόσωπα, τα οποία έχουν αναλώσει τα τελευταία είκοσι ένα χρόνια στην καθιέρωση αυτού του Πανεπιστημίου και στη μελέτη του ελληνικού λόγου και πολιτισμού στην Κύπρο και έχουν, μάλιστα, τιμηθεί γι' αυτό;

Αλλά, πριν δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, ας απαντηθεί κάτι άλλο: είμεθα εμείς, οι θιγόμενοι, εκείνοι, οι οποίοι με επιστημονικώς έωλα επιχειρήματα προσπαθούμε ν' αναγορεύσουμε την κυπριακή διάλεκτο σε γλώσσα; Είμεθα εμείς εκείνοι που με παγκοσμίου χρήσεως δάνειες λέξεις αποπειρώμεθα παιδαριωδώς ν' αποδείξουμε ότι Έλληνες και Τούρκοι Κύπριοι μιλούν την ίδια γλώσσα; Διότι εδώ ελλοχεύουν οι πραγματικοί *εθνικοί* κίνδυνοι και όχι στην κατάργηση μιας κατευθύνσεως, στην οποία σαφώς εμπλέκονται υπηρεσιακά θέματα αρμοδιότητας του οικείου Τμήματος και δύο Συγκλητικών Επιτροπών, θέματα τα οποία η Σχολή έχει ήδη εξετάσει.

Από την ενδελεχή συζήτηση που έγινε σε δύο συνεδρίες του Συμβουλίου της Φιλοσοφικής Σχολής, όπου εκπροσωπήθηκαν όλες οι απόψεις, προέκυψε ότι στην παρούσα συγκυρία είναι ανέφικτη η λειτουργία νέας κατευθύνσεως Γλωσσολογίας στο εν λόγω Τμήμα για επιστημολογικούς και τεχνικούς λόγους. Στη Φιλοσοφική Σχολή συνεχίζουμε να παρέχουμε

τις ίδιες υπηρεσίες. Διατηρούμε την υφιστάμενη διδακτική κατάσταση, δεν καταργούμε τίποτε. Αντιθέτως, η απόφαση για τη δημιουργία κατεύθυνσης Γλωσσολογίας απεδείχθη μάλλον εσφαλμένη μετά από δεύτερες σκέψεις. Διότι αυτή προνοούσε την κατάργηση 6 μαθημάτων Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας, 2 μαθημάτων Βυζαντινής Φιλολογίας και ενός Φιλοσοφίας (που είθισται να είναι Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας). Και τούτο, για να ευρεθεί χρόνος για τη διδασκαλία ειδικών μαθημάτων που αφορούν όλες τις γλώσσες του κόσμου (Μορφολογία, Φωνητική, Σύνταξη κ.λπ.).

Φυσικά, με καμία ρύθμιση δεν θίγεται η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας, η οποία είναι η επίσημη γλώσσα διδασκαλίας, διοίκησης και επιστήμης του Πανεπιστημίου Κύπρου. Η Ελληνική διδάσκεται με δόκιμο τρόπο, τόσο στη μορφή της αρχαίας γλώσσας και Γραμματείας από το Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας (σε τρία προγράμματα σπουδών και με τη σοβαρή επικουρία της Ιστορικής Γλωσσολογίας) όσο και στη μορφή της μεταγενέστερης γλώσσας και Γραμματείας από το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (σε ανάλογα προγράμματα). Για να μην αναφερθεί η συμβολή του Σχολείου Ελληνικής Γλώσσας (καθιδρύματος της Φιλοσοφικής Σχολής) ή και σχετικά προγράμματα του Παιδαγωγικού Τμήματος.

Από πλευράς επιστημονικής, λοιπόν, αντιλαμβάνεται κανείς αμέσως πού έγκειται η ουσία και πού η παραπλάνηση. Η μέθοδος, όμως, των συντακτών δίγλωσσων κειμένων για συλλογή υπογραφών είναι καθ' όλου ανεπίτρεπτη, και πρέπει να υπάρξει και σχετική καταδικαστική ανακοίνωση τόσο της Φιλοσοφικής Σχολής όσο και της Συγκλήτου και της Πρυτανείας με επιπλέον επιστημονικά και τεχνικά επιχειρήματα για την πλήρη αποκατάσταση της αλήθειας.

* Ο Καθηγητής Ιωάννης Ταϊφάκος (BA Αθήνα, MA Ρώμη, PhD Λονδίνο) είναι Πρόεδρος του Τμήματος Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας, τ. Κοσμήτωρ και Μέλος του Συμβουλίου της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου.